

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ „ОРГАНИЗИРАН КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈА
-ПРАКТИКУМ” ОД ВОН. ПРОФ. Д-Р ОЛГА КОШЕВАЛИСКА И АС. ДОК. Д-Р
ЕЛЕНА МАКСИМОВА, ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр.1102-144/16 од 168. редовна седница на Наставно-научниот совет на Правен факултет, одржана на 16.10.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- наслов. вон. проф. д-р Лазар Нанев, Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип,
- наслов. вон. проф. д-р Тодор Витларов, Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис **„ОРГАНИЗИРАН КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈА - практикум” од вон. проф. д-р Олга Кошевалиска и ас. док. д-р Елена Максимова**, наменет за студентите на прв циклус студии на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Правен факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Практикумот со наслов „Организиран криминал и корупција“ од вон. проф. д-р Олга Кошевалиска и ас. док. д-р Елена Максимова е наменет за студентите на Правен факултет, четврта година, осми семестар, со неделен фонд на часови 3+2+1 со 8 ЕКТС, кои го слушаат предметот Организиран криминал и корупција. Ракописот потполно соодветствува за користење како учебно помагало за предметот, бидејќи целосно го опфаќа поимното и предметното дефинирање на појавите и нивните појавни облици. Пишуван на разбирлив јазик, би бил одлично помагало за совладување на материјата согласно со предметната програма.

Податоци за обемот на ракописот: Сумарно, ракописот има 164 страници, А4 формат, 28 фусноти, 50-тина извори и 4 прилози. Материјалот е пишуван во А4 формат, со нормален проред. Употребен е фонт Arial, со големина на буквите 11, со што се задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип. На ниво на единицата не е објавен ист или сличен учебник.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Практикум или друго учебно помагало што обработува иста содржина досега не е објавен на Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип.

Краток опис на содржината: Практикумот е конципиран во два дела, така што соодветствува со содржината во скриптата која се издава по истиот предмет. Првиот дел се однесува на материјата за организиран криминал, а вториот дел за корупција. Практикумот избобилува со извадоци од закони и конвенции, како и од подзаконски акти и вежби зададени за работа на студентите, а во насока на подобро запознавање со содржината и за совладување на материјата уште при нејзиното изучување на час.

Првиот дел кој се однесува на организираниот криминал започнува со прашања од теоретскиот дел за поимно определување и определување на карактеристиките на организираниот криминал. Потоа, приложени се Конвенцијата на Обединетите нации за борба со транснационалниот организиран криминал, по што се зададени првите три вежби за студентите, кои во насока на нејзино подробно разбирање истите треба да ги работат во групи.

Понатаму, во врска со *Облиците на организираниот криминал*, обработени се трговијата со луѓе и трговијата со деца, трговијата со дрога, недозволената трговија со оружје и перењето пари преку меѓународни и домашни акти. Имено, проследени се Палермо протоколите кои содржат меѓународна уреденост за дел од овие облици на организиран криминалитет, како и билатерални договори, а за секој од облиците е дадено и соодветното законско и подзаконско решение на домашен план. Преку извадоците од соодветните акти, студентите можат практично да согледаат како е уредена борбата и колку нашето законодавство соодветствува со меѓународната интенција во сузбивање на организираниот криминал. По образложените облици, дадени се вежби и задачи за студентите кои треба да ги работат со предметните наставници, а во насока на размислување на темата и нејзино совладување. Овој дел изобилува со мноштво меѓународни акти и значи нивно успешно системско конципирање на едно место.

Во делот кој ја разработува *Борбата против организираниот криминал во Република Македонија* авторките ги навраќаат студентите на теоретското разработување на материјата во скриптата, преку прашања, задачи и вежби. Потоа се приложени извадоци од законски и подзаконски решенија кои се насочени кон борбата која ја води Република Македонија против организираниот криминал, решенија кои се однесуваат на клучните органи, а приложени се обрасци по кои истите постапуваат. Со тоа е покриено целокупното домашно уредување за практично поставување на борбата против организираниот криминал, а кое вака сročено е одлично за студентите да се запознаат со него.

Вториот дел ја обработува корупцијата.

Авторките и овој дел го започнуваат со навраќање на студентите за поимно разработување на карактеристики на корупцијата, преку вежби и задачи. Веднаш потоа се приложени извадоци од соодветни меѓународни документи кои се занимаваат со уредување на борбата против корупцијата на меѓународен план, по што се зададени вежби за студентите за разработување на истите.

Авторките во овој дел се осврнуваат на борбата против корупцијата на домашен и меѓународен план, па освен теоретски прашања за студентите кои се поставуваат за секоја точка одделно, приложени се извадоци од најзначајните релевантни меѓународни акти, по што студентите преку вежби се насочуваат на важните одреди кои се поместени во нив.

По разработка на меѓународната регулатива се преминува на домашната, законската и подзаконската уреденост. Авторките ги приложуваат најзначајните законски одредби, од широка палета на закони и подзаконски акти, со цел доближување на борбата против корупцијата на национален план до студентите. Од мноштвото законски одредби, студентите потоа имаат вежби и задачи преку кои прават конекции на поместените решенија, нивно споредување со меѓународната имплементирана регулатива и постапувањата на органите релевантни за борбата против корупцијата. Вака ја согледуваат и неминовната поврзаност на корупцијата со организираниот криминалитет и неговите облици.

ЗАКЛУЧОК

Материјата обработена во ракописот со наслов „Организиран криминал и корупција - практикум” од вон. проф. д-р Олга Кошевалиска и ас. док. д-р Елена Максимова ги задоволува потребите на Наставниот план и програма по предметот Организиран криминал и корупција за студентите на прв циклус правни студии на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

Извадоците од законите, подзаконските акти, меѓународната регулатива и обрасците, кои се приложени се елаборирани системски и прегледно, што е основен предуслов студентите да можат лесно да ја следат и разберат суштината на предвидената содржина врзана за организираниот криминал и корупција, како транснационална закана и проблем. Според начинот на елаборирање на материјата, ова учебно помагало ги исполнува сите стандарди за публикување, поради што сметаме дека ќе им биде од голема корист на студентите на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип во совладувањето на овој предмет.

Поради тоа, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип ракописот наслов „Организиран криминал и корупција – практикум” од вон. проф. д-р Олга Кошевалиска и ас. док. д-р Елена Максимова да биде издаден како практикум за студентите на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Лазар Нанев, насловен вонреден професор, с.р.

Д-р Тодор Витларов, насловен вонреден професор, с.р.